

VISZIEKTEN

Kijken, kijken en nog eens kijken

Hoe goed je er ook voor zorgt, vissen worden soms ziek. Hoe ga je in de dierenspecialzaak om met zieke vissen? Wat kun je zelf doen om ze beter te maken en vooral: (hoe) kun je voorkomen dat vissen ziek worden?

Het *Dibevo-Vakblad* vroeg het aan Hans Kiers.

TEKST: JANINE VERSCHURE | FOTO: SHUTTERSTOCK

Hans Kiers is coördinator sales bij Ruinemans. “Ik ben een groot deel van de dag bezig met het beantwoorden van vragen van winkeliers”, vertelt hij. “Ook over gezondheidszaken en zieke vissen. Als er iemand belt met een dergelijk probleem, dan is het eerste wat ik vraag: ‘Wat heb je gedaan met de vissen sinds ze in je winkel zijn?’ Het is belangrijk om te weten wat de waterwaardes zijn, hoe de vissen zijn overgewend, wat de temperatuur van het water is en vooral ook: wat doen de vissen, wat doen ze niet en wat zie je aan de dieren?”

Elke dag een rondje

Hans: “Zie jij pas dat er een probleem is als de vissen wit zijn van de schimmel? Of neem je elke dag de tijd om een rondje langs je bakken te lopen? Wanneer een winkelier ’s morgens het licht aandoet, om twaalf uur wat eten erin gooit en verder niet naar de vissen omkijkt, is de kans groot dat een klant hem er om vier uur op wijst dat er vissen dood zijn. Ik vind dat je dat niet kunt maken: zo ga je niet met levende dieren om. Wanneer jij ’s morgens een rondje door je winkel loopt hoor je te zien dat een vis ziek is, of dat hij bij wijze van spreken zijn neus heeft gestoten. Kijken doe je niet alleen ’s morgens tijdens het eerste controlerondje maar de hele dag door.

Zwemt alles nog normaal? Komen de vissen naar je toe? Zijn ze levendig en nieuwsgierig? Gedragen ze zich zoals ze zich horen te gedragen?

Een wit stipje of schimmel is goed te behandelen, verzoersiektes zijn in de regel heel eenvoudig te bestrijden, daar kun je binnen een week vanaf zijn. Als je het maar op tijd ziet en er op tijd bij bent!

Soms vertelt een winkelier ons bijvoorbeeld dat de vissen levend aankwamen in de winkel en dat er drie omvielen toen hij ze losliet. Dan weet je dat er ‘iets’ niet in orde is met het water. Vaak komen we er telefonisch wel uit, maar als het nodig is gaan we bij de winkelier langs om te kijken wat er aan de hand is.”

Water aan de hand is

De spatie die hierboven ontbreekt, is expres, want heel erg vaak is ‘het water’ aan de hand als er visproblemen zijn. Hans: “De gezondheid van de vissen valt of staat met de kwaliteit van het water. Er zijn winkels waar een groot deel van het water elke dag automatisch wordt ververs. Dat is voor de vissen geen goede zaak want die zwemmen constant in vers leidingwater. Door een goede installatie stroomt warm water, een slechte werkt met koud en ook dat is niet goed voor de vissen. Ik raad aan de waterwaardes minimaal eens per week te testen.”

Sluierstaartenverhaal

Hans: "Ik hoorde van een winkelier een verhaal over een klant met zijn sluierstaarten. Die had een mooi aquarium gekocht met een filter. Hij wist precies hoe en wat hij moest voeren, had van de winkelier geleerd hoe hij het water moest verversen en het filter moest schoonmaken. En toch lukte 't hem niet om zijn vissen in leven te houden. Toen de winkelier ging doorvragen, vertelde die klant inderdaad dat hij verschillende malen per dag kleine beetjes voerde, de waterwaardes controleerde en een kraakhelder aquarium had. Maar wel vond hij het een beetje zielig voor de vissen dat ze in zo'n klein bakje moesten zwemmen. Daarom liet hij op zaterdag het bad vollopen, zodat ze daar een uurtje in konden zwemmen..."

Geen potje jam

Hans: "Ziektes die in de winkel regelmatig voorkomen maar ook bij consumenten thuis, zijn bijvoorbeeld witte stip, schimmel, vinrot of peperstip. Eigenlijk zijn dat aandoeningen die veroorzaakt worden door een slechte conditie van de vis. Een vis die lang onderweg was, krijgt stress en daardoor wordt hij vatbaarder voor ziektes. Stel dat jij in de winkel de deur open hebt staan en het wordt buiten kouder. Gezonde vissen zullen zich daardoor niet van de wijs laten brengen, maar als er een paar in minder goede conditie zijn, kan zoiets ze ziek maken. Kijk, een vis is geen potje jam: hij kan sowieso ziek worden, maar zeker onder invloed van de stress – wat reizen met, en het verplaatsen van vissen nu eenmaal met zich meebrengt – loop je een risico."

Veel werk

Vissen die bij de groothandel binnenkomen gaan een week in quarantaine. Hans: "Als winkeliers vissen krijgen, kunnen

ze die daarom in principe direct doorverkopen. De eerste controleperiode na import hebben de vissen bij ons doorlopen. Maar als een winkelier zelf importeert, is dat een ander verhaal. Soms hoor ik van winkeliers dat ze maar twee of drie keer per week voeren. Dat doen ze om te voorkomen dat het water vervuult, maar voor de conditie van de vissen is zo weinig voeren niet goed. Een vis is net een mens: hij heeft voeding nodig om gezond te blijven. Wanneer jij honger hebt krijg je ook stress! Elke dag voeren is veel beter, maar geef dan wel aangepaste hoeveelheden. Bij ons krijgen de vissen vijf keer per dag eten, maar dan wel steeds een heel klein beetje. Zo zorg je ervoor dat ze zoveel mogelijk weerstand krijgen. Inderdaad: dat is arbeidsintensief. Het is minder werk om twee keer per week een grote hoeveelheid in het water te gooien. Maar weet wel: vissen in je aquarium die niet gezond of zelfs ziek zijn, dat is ook veel werk!"

Paniek zaaien

Volgens Hans is de meest gemaakte fout wanneer er een visziekte wordt vastgesteld: paniek zaaien. "Vaak beginnen mensen dan van alles door elkaar in het water te gooien, terwijl het echt voldoende kan zijn om bijvoorbeeld de temperatuur van het water wat te verhogen. Angst is een slechte raadgever en in paniek gaan handelen, is het slechtste wat je kunt doen. Ik hoor het echt hoor, dat een

winkelier zegt: 'Ik heb er wat zout ingegoooid, Femsee en Exit en daarna nog wat eSHA 2000. Dan zal het wel overgaan.' Neem maar van mij aan: met zo'n behandeling gaat het niet over, dan vergiftig je je vissen."

Overwennen

Hans: "Wat veel gebeurt, is dat klanten vissen mee naar huis nemen, thuis doen ze het zakje open en laten ze de vissen los in het aquarium. Het is zaak om als winkelier aan de klant te vertellen dat dat niet handig is. Het is erg belangrijk om een vis te laten wennen aan zijn nieuwe omgeving. Plompverloren loslaten kan ervoor zorgen dat hij doodgaat. Het water in het zakje is anders dan het water in jouw bak, de waterwaardes verschillen, de temperatuur is anders. Als wij hier importvissen in een bak doen, doen we twee uur over het overwennen. Meng het water uit de zak beetje bij beetje met water uit het aquarium en trek daar tijd voor uit. Zeker een halfuur tot drie kwartier." ←